SINIMUSTA

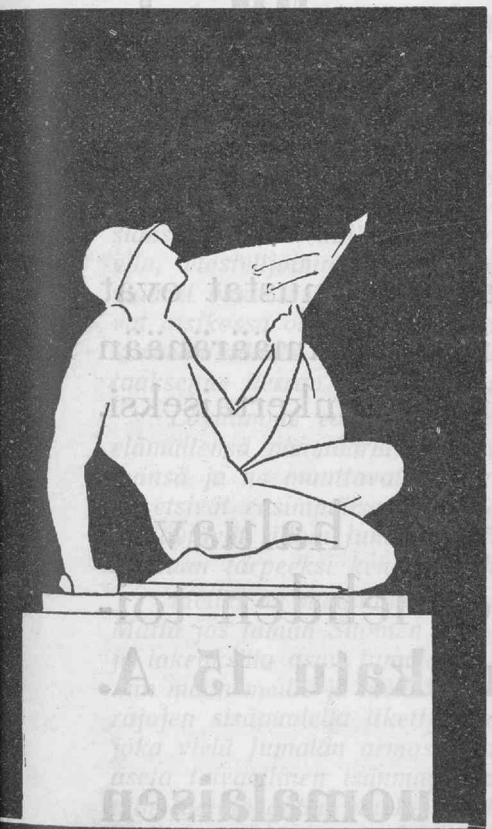

„SINIS VELJENI, KUN MINÄ KUOLEN, MINÄ HELLUTAN TAPPARAA...!"

N:o 21 Lokakuun 18 p:nä 1935

V.K-ma.

Jo ensimmäisenä vuotenaan on

SINIMUSTA

saavuttanut lukijoittensa suosion pelottomana taistelulehtenä. Nyt on alkanut sen

Uusi hyökkäys

Suomen kansan keskuuteen. Kautta maan sinimustat ovat ryhtyneet työhön lehtemme levikin lisäämiseksi päämääränään entisen tilaajamäärän nostaminen ainakin kaksinkertaiseksi.

SINIMUSTAN asiamiehiksi haluavat pyytäköötheti asiamiesohjeet lehden toimistosta, os. **Helsinki, Mikonkatu 15 A.**

SINIMUSTA jokaisen suomalaisen luettavaksi!

SINIMUSTA

SINIMUSTA-JÄRJESTÖN LEHTI

Numero 21 — 18. 10. 1935

TOIMITUSNEUVOSTO: ELIAS SIMOJOKI / REINO ALA-KULJU
VILHO HELANEN / SAKARI VAPAASALO

TOIMITUS JA KONTTORI: HELSINKI, MIKONKATU 15. A.
Auki 11—15. Puhelin 20306

ALLAN VIRKKUNEN, vastaava toimittaja
JAAKKO J. VIRKKUNEN, toimitussihteeri ja taloudenhoitaja

Päivän sana.

»Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan, niin annetaan teille sen ohessa kaikki tämäkin.» Mt. 6: 33.

Kun Herramme ja Vapahtajamme katseli ihmisten elämää ympärillänsä, näki Hän miten he kaikki etsivät päämääriä, joita olivat elämälleen asettaneet. Niin erilaisia kuin heidän pyrkimyksensä olivatkin, oli niillä useimmassa tapauksessa yhteinen luonne, ne liikkuivat tämän maailman piirin sisäpuolella. Farisealaisten silmien edessä välkkyi ihmisten kiitos ja maallinen kunnia. Publikaani ajatteli rikkauksiansa ja koetti kaikin keinoin kartuttaa rahakasojansa. Herran huomio kiintyi myös kevytmielisesti eläviin, elostelijoihin kuten samarialaiseen naiseen ja syntiseen vaimoon. Koska heidän elämänsä päämäärät olivat matalat, käyttivät he myöskin huonoja arvottomia keinoja niihin pyrkiessään. Siitä johtuvat otsikossa olevat Herran sanat. Näen niissä Herran kehoituksen: »Asettakaa elämänne päämäärät korkeammiksi!» Etsikää Jumalan valtakuntaa! Lähtekää vanhurskauden polkuja kulkemaan saavuttaaksenne kerran elämän kruunun taivaallisessa kodissa!

Löydämme edellä esitetystä seuraavan ajatuksen. Jos ihmislapset luopuvat Jumalasta ja asettavat elämällensä päämääriä, joita voidaan löytää tämän maailman piirin sisäpuolelta, madaltuu heidän elämänsä ja he muuttavat maailman synnin ja kaikenlaisen saastan inhottavaksi asuinsijaksi. Mutta jos he etsivät ensimmäisenä asianaan Jumalan valtakuntaa, täytyy heidän kulkea vanhurskauden polkuja ja he löytävät silloin Jumalan valtakunnan sekä onnellisen elämän maanpäällä. — Siitä syystä ei voida koskaan tarpeeksi kehoittaa ihmisiä etsimään Jumalan valtakuntaa.

Meillä on maallinen Isänmaa ja me saamme sitä rakastaa, koska Jumala on sen antanut meille. Mutta jos tämän Suomen niemen, jonka kauneutta runoilijat kilvan ylistävät, järvien rannoilla, saloilla ja lakeuksilla asuu Jumalasta luopunut kansa, pesiytyy tänne inhottava synti, joka muuttaa tämän kauniin maan meille ja meidän lapsillemme kyynelten ja kärsimysten paikaksi. Paljon on jo tämän maan rajojen sisäpuolella itketty kuumia kyyneleitä synnin tähden. Siitä syystä kehoitan sinua, nuori lukijani, joka vielä Jumalan armosta saat rakastaa maallista Isänmaatasi kuten sitä ovat rakastaneet esi-isäsi, aseta taivaallinen isänmaa sydämessäsi ensimmäiselle sijalle ja etsi sitä kulkien vanhurskauden polkuja, niin Jumala antaa sinulle maallisenkin Isänmaan, jota voit rakastaa, jossa voit onnellisena elää ja jonka mullassa saat kerran levätä kunnes Jumalan suuri päivä kerran valkenee ja herättää sinut nauttimaan ijankaikkista vanhurskautta, rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä!

ARVI MALMIVAARA.

„Valvovatko Inon patterit?"

Raskaimman sortovallan aikana kirjoittivat näin eräät Suomen lehdet saaden ankaria rangaistuksia. Silloin valvoivat Inon patterit ollen valmiina tukahduttamaan sen kansallisen vallankumouksen, joka valmistautui katkomaan ryssänvallan kahleita Suomen yltä.

Kun tänä syksynä Suomi on joutunut törkeiden rajaloukkausten kohteeksi Neuvosto-Venäjän taholta, tekisi mieli tehdä sama kysymys, ellei tietäisi sitä turhaksi. Inon jättiläispatterit on vaiennettu ijäksi Tarton rauhansopimuksen ansiosta, rauhansopimuksen, jonka solmimisesta tk. 14 pnä täyttyi 15 vuotta. *Sitä ennen valvoivat Inon patterit, tykkien jättiläispiiput kurottautuivat kohti merta, kohti Kronstadtia.* Niitä tykkejä olisi tarvittu nyt kun ryssien lentokoneet ovat liidelleet Suomen aluevesien ja Kannaksen yllä! *Mutta Inon raunioiden jättiläisjärkäleiden välissä uinuu syvä rauha — Tarton rauha.*

Mutta joskin Inon patterit nukkuvat, on täysi syy kysyä, miksi nukkuvat myös Kannaksen konekivääripesäkkeet? Vai eikö niissä olekaan konekivääreiä, kuten IKL:n eduskuntaryhmän viimeisesta aloitteesta voisi päätellä. IKL:n eduskuntaryhmä jätti 4. 9. eduskunnalle aloitteen, jossa se ehdotti v. 1936 tulo- ja menoarvioon otettavaksi yhteensä *Smk. 500,000:—* ilmatorjuntakonekivääärikomppanian kaluston, valonheittäjien y.m. hankkimiseksi Kannaksen rajavartiostolle. *Tietääksemme oli ryhmän taholta otettu ennakolta selvää tilanteesta ja katsottu sen perusteella aloite välttämättömäksi.* Eduskunnan puhemiehen taholta estettiin kuitenkin aloitteen käsittely eduskunnassa eräiden muodollisten syiden perusteella, syiden, joista voidaan olla hyvin eri mieltä. Vain IKL:n eduskuntaryhmän tekemä aloite rajavartioinnin tehostamiseksi ei johtanut toivottuihin tuloksiin.

Kuitenkin uskomme, että tehty aloite sittenkin on palvellut sitä tarkoitusta, jota varten se oli tehty. Ryssien tekemät rajaylitykset ovat avanneet silmiä huomaamaan, mikä hirvittävä vaara uhkaa joka hetki maatamme ilmasta. IKL:n eduskunta-aloite taasen huomauttaa vakavasti Suomen isänmaalliselle kansalle, että asiamme Kannaksella eivät ole kunnossa. Kaiken tämän toivoisimme olevan vakavana muistutuksena siitä, että konsulien on valvottava. Suomi on pieni maa, mutta senkin kunniaa on suojattava tällaisia loukkauksia vastaan. On tyydytyksellä merkittävä, että Suomen hallitus on tapahtumien johdosta lähettänyt vastalausenootteja Venäjälle. Muta yksistään tämä ei riitä. *Kansainvälisten tapojen mukaan tällaisissa tapauksissa tapahtuu ensimäinen noottien vaihto konekivääreillä ja ilmatorjuntatykeillä.* Ei ole kauan siitä kun Eestin rajavartijat pudottivat alas rajan ylittäneen ryssäläisen lentokoneen. Puolassa on joku aika sitten tapahtunut samoin. *Suomen raja tarvitsee myös sellaisia »noottien» lähetyskoneita, että ryssien lentokoneiden vierailut muodostuvat vähemmän miellyttäviksi.*

Elämme tätä nykyä sangen vaarallista aikaa. Syntynyt maailmanpoliittinen kriisi voi puhjeta millä hetkellä tahansa valtavaksi maailmanpaloksi. Viimeaikaiset tapahtumat osoittavat, että huonosti varustettu kansa voi millä hetkellä hyvänsä joutua suurvallan suupalaksi ilman, että sitä kykenisivät suojaamaan enempi Kansainliitto kuin mitkään muutkaan kansainväliset sopimukset. *Paras kansainvälinen tae maan koskemattomuudesta on voimakas, teknillisesti hyvin varustettu armeija.* Voi Suomen kansaa, ellei se tätä ajoissa älyä! Se joutuu ryömimään pitkin maata kuin mato suojattomana pommituskoneiden tulelta miinkuin tällä hetkellä Abessinian kansa. Ja silloin on toteutunut se mitä ennusti myös eräs ryssäläisen sortovallan aikainen lehti: »*Finis Finlandiae*».

Helsingissä, 9 pnä lokakuuta 1935.

Elias Simojoki.

Kortinpeluu nuorisosta on lopetettava.

Vuonna 1907 näyteltiin Helsingin Ruotsalaisessa teatterissa näytelmää, jossa kuvattiin, miten Bobrikoff ja Yrjö-Koskinen istuivat helvetissä ja pelasivat keskenään korttia. Ympärillä hyöri pirujen lauma, joilla oli erittäin hauskaa, yhtä hauskaa kuin länsimaisen kulttuurin omaksuneella» katsomollakin. — Suomalaiset ylioppilaat eivät kuitenkaan voineet sietää kansallisuutensa pilkkaamista, vaan varasivat erääseen näytäntöön katsomon kaikki paikat ja kesken »kortinpeluuta» alkoivat julmetun vihellyskonsertin pommittaen samalla »paholaisia» herneillä ja mädillä kananmunilla, kunnes näytös oli lopetettava.

Sallittakoon sanoa, että samanlainen hullu meno on taas vallalla, jälleen näytellään samoja näytelmiä, mutta ei ainoastaan teatterien palkeilla, vaan *todellisuudessa. — Kortinpeluu on taas käynnissä!*

Toisena pelipuolena ovat bobrikoffit, marxilaiset, mutta heidän vastapelurinaan ei ole Yrjö-Koskinen, vaan kulttuuriliberaaliset puolueet ja *pelimarkkoina käytetään Suomen nuorison sieluja!* Kummatkin yrittävät parastaan voittaakseen niistä mahdollisimman useita.

Ja kuitenkin joka päivä kysytään sinimustilta: »Miksi tämä nuoriso on taistelevaa nuorisoa? Miksi mustapaidat tekevät iskuretkiä, miksi he laulavat iskulauluja?»

Tällaiselle kansalaiselle tekisi hyvää, jos hän joskus pistäytyisi vaikkapa vain nuorisoseurojen »juhliin» silloin, kun tunnelma on korkeimmillaan, kun on »100 %:n kuutamo» ja kun »serpentiinit» liehuvat ja »rytmi rääkyy». Silloin voisi hän kuulla näyttämön lavalta juoppohullun ja virkaheiton upseerin lausuvan pojalleen tyhjentäessään tämän tarjoaman viinipikarin: *»Totisesti, totisesti sanon minä sinulle, sinä olet minun rakas poikani, johon olen mielistynyt! — Kiitosvirteni nousee taivaaseen asti ja enkelit yhtyvät ensimmäiseen tenoriin. — Sinähän valehtelet kuin vanha Testamentti!»* j.n.e. Tällaista saattaa kuulua nuorisoseurojen näyttämöiltä.

Ja erittäin terveellistä olisi hänelle myös astua aamuyöstä johonkin Helsingin pimeimmistä peliluolista ja tavata siellä *kymmeniä nuoria poikia koulumerkki rinnassaan tanssivan arveluttavien naisten kanssa.*

Ja menköön vielä »taiteilijakarnevaaleihin», joissa jazzin remussa hyörivillä ihmisillä ei ole *juuri muuta »naamiota» yllään, kuin ihomaali ja turmeltunut viattomuus.* — Ehkä hänenkin mielensä silloin tekisi viheltää!

Tietäköön tuo »vapaamielinen ja riippumaton» henkilö vielä, että kun hän sunnuntaina polvistuu kirkon penkkiin, niin juuri silloin kerätään neljä- ja viisivuotiaita lapsia marxilaisiin pyhäkouluihin työväentalolle. Siellä kaikuvat myös »iskulaulut», joista eräs on tällainen:

»Lahtarikaartin lipun päässä
on punikin luusta nuppi,
punikin jänteistä pistoolin nauhat
ja suolista sapelin tuppi.»

Kuulkaa mustapaidat taistelijat!

Kajauttakaa te Suomen kansalle sotahuutonanne: *Kortinpeluu nuorison sielusta on lopetettava heti!*

Veljet! Paljon on puhuttu luokka-armeijasta; — me olemme sellainen! Meillä on riistetty luokka: Tämä kovia kokenut, onneton ja köyhä Suomen kansa; — meillä on riistäjäin luokka: ryssä ja piru. — Ne me laskemme samaan luokkaan, samaan sivistysmaailmaan!

Mustapaidan on kuitenkin muistettava aina, kiivaimmankin taistelun keskellä, pilkkaajien huutaessa iskevimpiä ivojaan, maailman hylkiessä meitä, — aina on muistettava, että *taistelijan on osattava myös rakastaa,* rakastaa sitäkin, joka nyt riehuu pahimpana pilkkaajien riveissä.

Viime aikoina on pidetty paljon ääntä eräästä Moskovaan rakennettavasta lähetystötalosta. — Olemme sitä mieltä, että niitä ei enää kannata pystyttää, koska niitä on jo liikaakin: *melkein joka toisen suomalaisen rintaan on rakennettu »Moskovan lähetystötalo!* — Meidän on ne perustuksiaan myöten hävitettävä, taistelemalla, rakkauden aseita käyttäen. Sinimusta veli.»

Jos olet syrjässä seisonut, jos et ole taistella välittänyt, niin jo tänä iltana ota moukarisi ja ala takoa onnea Suomen kansalle. — Tänäkö iltana jo? — Niin, heti! Sillä huomenna voi jo pimeys kattaa maan, valot voivat olla sammutetut. Tai voit tulla heikoksi, jäsenesi voivat kangistua ja moukari voi tulla liian raskaaksi. Jokainen: *rynnäkköön!* Raukoilla ei ole sijaa taistelurintamassa, ne eivät kuulu meihin, sillä:

TAISTELUHAASTE.

Marxilaiset ovat pitäneet Tampereella kansalaiskokouksen SM-nuorison tuhoamiseksi. Kolme päivää myöhemmin he aloittivat oman nuorisonsa valistusviikon. Marxilaisilla on nuorison sielu korkeassa kurssissa. He tietävät, mitä nuoriso merkitsee heidän tulevaisuudelleen. He tietävät, ettei Isänmaan kavaltaminenkaan onnistu ilman nuorta taisteluvoimaa.

Marxilaisen nuorison tähden ei ole pidetty yhtään ainoaa kansalaiskokousta. Se on nähtävästi ollut sävyisää ja nuhteetonta nuorisoa. Siveettömyys, jumalanpilkka ja maanpetturuus eivät ole olleet niinkään pahoja asioita kuin sinimustien aatteet. Nehän ovat puhdasverisen liberaalin muotikoristuksia! Murhaaja Antikainen ei ole niin vaarallinen nuorisonjohtaja kuin SM-johtajat. Ei ole ollut tarvis pitää kansalaiskokouksia.

Mutta kyllä kai sinimustien vastustajat hyvin tietävät, ettei nuorisoa pakkotoimenpiteillä lannisteta, vaan että sitä vastaan suunnatut toimenpiteet ovat omiaan vain lisäämään sen taisteluintoa. Vastustaja, joka ei tunne nuorison sielua, on voimaton, vaikka hänellä olisi käytettävänään kuinka tehokkaita ulkonaisia keinoja tahansa.

Kun SM-järjestö kerran on ottanut vastustusasenteen muutamia vihollisiaan vastaan, aikoo se siinä myös pysyä. Mitä voimakkaammaksi vastustus kasvaa, sitä tiukempi on SM:n asenne. Se ei horju.

Tässä ovat vastakkain punainen nuoriso ja sinimusta nuoriso. Molemmilla puolilla ollaan sitä mieltä, että minkäänlainen aatteiden kauppaaminen ei tule kysymykseenkään. Me sinimustat omasta puolestamme ainakin julistamme sotaa. Olkoon tämäkin kirjoitus taisteluhaaste. Nuoriso ei pelkää avointa taistelua, ei ainakaan SM-nuoriso. Vain taistelu johtaa ratkaisuun. Se maailmankatsomus, joka on väkevämpi, on voittava. Emme epäile SM:n voimaa. Uskallamme antautua minkälaiseen välienselvittelyyn tahansa. Onko teissä marxilaiset, rohkeutta ja suoruutta vastata samalla mitalla? Pankaa te leikkiin oma aatteenne, me panemme omamme. Iskekää oman henkenne aseilla, me iskemme omillamme. Me molemmat tiedämme, että oikeus ja vanhurskaus voittaa. Siihen ratkaisuun tyydymme täydellisesti. Siis: »Tulkaa ja lyökää! Lyökää häikäilemättä!»

Kun punainen nuoriso viettää valistusviikkoaan, se samalla tekee palveluksen SM-nuorisolle. Mekin saamme juuri sen »valistuksen», mikä meille on tarpeen. Me opimme tuntemaan vastustajamme. Meille on nimittäin tarpeen, että me kyllin selvästi tulemme huomaamaan marxilaisten katalan »valistuksen». Silloin meillä ei ole halua hetkeksikään torkahtaa. Mitä enemmän punaisen maailmankatsomuksen iskujoukko, marxilainen nuoriso järjestäytyy, sitä valppaammaksi tulemme me toisella puolella. Olemme valmiit!

Sinimustat! Onko teillä nyt selvänä taistelunne? Jos te vähääkään annatte perään siitä, olette pettäneet SM:n. Kun punainen nuoriso järjestäytyy, valmistautukoon SM-järjestö pahemmankin varalle kuin vain vaarattomien kansalaiskokousten. Marssikaa rivinne tiiviiksi, että ne kestävät punaisen myrskyn.

Erkki Ervamaa.

»Ken seuraa jälkiä kuolevain, se kypsä on kuolemaan.
Ken itse polkua polje ei, *se poluksi poljetaan.*»

Kukaan ei saisi sortua, että lähellä olisi se päivä, jolloin maailmalle kiirii sanoma: Helsingin katuelämä on vilkkaimmillaan. Kansa kulkee kauppiaiden puodeissa ja markkinatoreilla ostaen itselleen rihkamaa ja koruja. Ajoneuvojen rätinä on korvia huumaava, eikä kukaan ajattele huomista päivää. Mutta äkkiä kantautuu kaukaa yksinäisen sireenin ulvonta ja pian yhtyvät siihen kaupungin kaikki sireenit ja jokainen ymmärtää, että tapahtuu suuria. Katuliikenne pysähtyy kuin itsestään, ihmiset seisahtuvat kauppakojuissa ja turuilla, kuuntelevat hetken, sitten kiiruhtavat koteihin pukeutuakseen mustaan univormuun ja taisteluliput kohoavat jokaisen kadun ylle.

Niin on, lukijani. Kauppapuotien edustalla seisoo vielä kansaa ja torit ovat täynnä. Ja niitä toreja on paljon. Helsingissähän on sellaisia *»lepakkoja»*, joitten kynsissä nuoriso riutuu, ja siellä on *»pörssejä»*, joissa ei siveyskäsitteitä todella kalleiksi noteerata. Katuliikenne ei ole vielä pysähtynyt. Mutta tarkkakorvaiset kuulevat jo yksinäisen sireenin soivan ja *kohta yhtyvät siihen tuhannet ja taas tuhannet sireenit, kansa rientää koteihin pukeutuakseen mustiin univormuihin ja taisteluliput kohoavat jokaisen kadun ylle; marssi voi alkaa!*

VILJO LIUS.

Abessinian kysymys ja me.

Tuo otsikko saattaa tuntua ihmeelliseltä, mutta se ei ole aiheeton. Sillä vaikkei Suomella (ja vielä vähemmän IKL:llä) ole pienintäkään osuutta riitakymymykseen, on asiasta meilläkin nostettu tavaton meteli ja sitä on käytetty aseena fascismia vastaan ja sitä tietä välillisesti myös IKL:ää vastaan. Kaiken tämän melun aikana on asian oleellisimmat puolet useastikin tyystin unohdettu.

Mistä sitten lopulta on kysymys? Onko nyt kyseessä jotakin, joka on erikoisesti fascismin luonteen mukaista ja jota ei muilla tahoilla lainkaan tapaa?

Ei ole. On aivan samantekevää, mikä järjestelmä Italiassa on vallalla. Politiikka, jota Mussolini ajaa, on kylmän harkitsevaa siirtomaapolitiikkaa, jota monet eri järjestelmät ennen fascismia ovat ajaneet ja monet varmaankin sen jälkeen vielä tulevat ajamaan. Se on politiikkaa, jota Englanti, Ranska, Saksa, Japani, Venäjä ja monet muut valtiot vuosisatoja ovat harjoittaneet ja yhä harjoittavat. Se on samaa politiikkaa, jota Englanti on toteuttanut Intiassa, Egyptissä ja muualla; jota Ranska on toteuttanut m.m. Marokossa; jota ympärysvallat toteuttivat Versailles'issa jakaessaan keskenään n.s. mandaatteina Saksan entiset siirtomaat; j.n.e. loppumattomiin.

Kun vapaamieliset ja marxilaiset piirit käyttävät Abessinian kysymystä aseena fascismia vastaan, on se ala-arvoista keinottelua, jolla ei ole minkäänlaisia tosiperusteita tukenaan. Tässä asiassa ajavat »vanha, iloinen» Englanti ja yhteisrintamamaa Ranska yhtä tarmokkaasti omia etujaan, kuin konsanaan Italia. Puheet Abessinian itsenäisyyden puolustamisesta ovat vain verukkeita, joilla todelliset pyrkimykset peitetään.

Suurten valtojen neuvotteluissa ja diplomaattien keskusteluissa ei ole pääkysymyksenä Abessinian itsenäisyyden säilyttäminen, vaan Abessinian jako. Ja siksi piilee katkera totuus siinä lauseessa, joka sanoo, ettei Abessinia Euroopan valtioilta voi saada esirukousta puolestaan, vaan korkeintaan esikirouksen Italiaa vastaan.

Ydinkysymys, seikka, johon meillä olisi tässä asiassa kiinnitettävä huomiota, on se, että Abessinia seisoo yksin itsenäisyyttänsä puolustamassa. Abessinia on yksin kaikista diplomaattien kauniista puheista huolimatta.

Jos me tarkastamme Abessinian kysymystä tältä kaikkia idealistisia ja harhauttavia kuvitelmia vailla olevalta, mutta tosiasiain edessä ainoalta oikeudenmukaiselta ja objektiiviselta kannalta, niin voimme tehdä johtopäätöksiä, joista meillekin on opiksi — ja varoitukseksi.

Abessinia on yksin suuremman hyökätessä sen kimppuun. Muut vallat auttavat sitä ainoastaan sikäli, kuin se on heidän etujensa mukaista. Sellainen on asioiden todellinen tila nyt, ja sellainen tulee tilanne aina olemaan, kun joku suurvalta hyökkää pienemmän kimppuun.

Jos Suomi tulevaisuudessa joutuu hyökkäyksen alaiseksi, niin me tulemme jäämään yksin itsenäisyyttämme turvaamaan. Vain siinä tapauksessa, että jollakin valtiolla on samanlaiset edut suojeltavanaan kuin meillä tai sillä on etuja Suomessa, me voimme odottaa jonkinlaista apua. Mutta silloinkin saattaa käydä niin, että herrat neuvottelevat pääasiassa Suomen jakamisesta!

Kun näin on, eikö ole järjetöntä, kun meillä pidetään »suuria kansalaiskokouksia» maailmanvallankumouksellisen marxilaisuuden puolesta ja maanpuolustusta vastaan? Kun näin on, eikö ole mieletöntä, että meillä porvarillistenkin puolueiden taholta saarnataan ehdollista puolustusvalmiutta? Kun näin on, eikö tuo kaikki ole suorastaan rikollista?

Jos Suomi tulevaisuudessa joutuu hyökkäyksen alaiseksi, ei meitä auta muu kuin oma puolustuslaitoksemme. Sen lisäksi voimme ehkä saada tukea valtiolta, jonka ulkopoliittinen suuntaus on sama kuin Suomen, mutta sellaisen tuen saaminen tulevaisuudessa edellyttää kansallista ulkopolitiikkaa jo nyt.

Kumpaakaan näistä seikoista, joiden merkitys itsenäisyydellemme tulevaisuudessa tulee olemaan kaikkein tärkein, ei ole maassamme hoidettu tavalla, joka kestäisi edes lievää arvostelua.

Mitenkä onkaan tänäkin syksynä puhuttu maanpuolustuksesta! Se on vain ihmisten tappamista, sanoo herra Tanner. Ja herra Helo lausuu valtiova-

Kun „sairasta" kansaa parannetaan.

Missä on oikeus — ja missä on laki?

Sitä sopii kysyä puheen ollen Eestistä. Jos siellä kansa onkin katsottu niin sairaaksi, että se on täytynyt eristää siksi ajaksi valtioelämästä, kun demokratia harjoittaa itsepuolustusta, niin miksi tuon sairaan kansan keskelle on asetettu kymmeniä, satoja ja tuhansia tunnottomia olioita, joiden tehtävänä on huolehtia siitä, että lakkaamatta voidaan vetää esille tekoja, joita kukaan ei ole tehnyt, vaan joita pitäisi löytyä, jotta tuo taudin saastuttama kansa tulisi jälleen terveeksi?

Siinä maassa, josta tässä lehdessä niin paljon kerrotaan, on sattunut puolentoista vuoden aikana tavantakaa sellaisia tapauksia, joita vain sattuu siellä, missä lakikirja on nostettu syrjään ja tilalle otettu »tarkoituksenmukaisuus» kaikkein laajimmassa muodossa. Kansalaisvapaus — — niin, siitä puhuminen on tässä tapauksessa suorastaan ironiaa. Nyt ei voida puhua laista eikä oikeudesta, vaan mielivallasta, häikäilemättömyydestä ja raakuudesta.

Seuraavassa muutamia yksityisiä tapauksia.

Erääseen maakuntaan tuossa hiljaisessa maassa ilmestyi muutamia kuukausia sitten miehiä tuoden mukanaan lehtisiä, joiden levittäminen oli kiellettyä. Muutamia päiviä myöhemmin noita miehiä seurasivat toiset. Toiheenpantiin ankaria kuulusteluja. Huoneet pengottiin sekaisin ja kaikki paikat nuuskittiin. Seurauksena oli, että toistakymmentä henkilöä teljettiin vankilaan kiellettyjen lehtisten levittämisestä. Tähän asti kaikki meni suunnitelman mukaan, mutta sitten selvisikin kansalle, että nuo lehtisten tuojat olivat niiden henkilöiden lähettämiä, jotka muutamia päiviä ämyöhemmin lain ja esivallan nimessä tulivat suorittamaan kotietsintöjä.

Toisen kerran taas oli välttämättä löydettävä aseita, sillä silloin oli tarpeellista saada suurempi juttu. Kotietsintä pantiin taas toimeen. Tavarat lyötiin hajalle ja taas onnistuttiin: löydettiin kaksi pistoolia. Tällä kerralla uhriksi joutunut henkilö ei tiedä vieläkään, mistä nuo aseet olivat sinne joutuneet. Kun myöhemmin sattui toisiakin samanlaisia tapauksia, todettiin, että aseet olivat niiden etsijäin tuomia.

Joskus taas vangeiksi valitut henkilöt on ilman muuta pidätetty ja kiduttamalla koetettu saada tunnustamaan sellaista, mitä he eivät koskaan ole tehneet. Erästä miestä viillettiin pistimellä otsaan, niin että selvästi näkyvä arpi vielä tänäkin päivänä osoittaa, millä tavalla kuulustelu tapahtui.

Kun lain ja esivallan nimessä parannetaan sairasta kansaa, eivät silloin merkitse mitään keinot. Jos tunnustusta ei tule, oli syyllinen tai syytön, alkaa kidutus. Esivallan patukat heiluvat. Pidätettyjä piestään ja pahoinpidellään mitä raaimmilla tavoilla. Heidät suljetaan pimeisiin kaappeihin, annetaan vain vettä, leipää ja patukkaa.

Tällä tavalla tapahtuu »sairaiden» parannus huutavan hiljaisuuden maassa. Aika on näyttävä, paranevatko »sairaat» koskaan, vai onko niin, että tauti kestää siihen hetkeen saakka, jolloin olosuhteiden pakosta demokratian itsepuolustus päättyy.

---

rainvaliokunnan puhemiehenä, että maallemme on edullisinta, jos hyökkääjän ei tarvitse »odottaa itselleen vaikeuksia» hyökätessään. Totisesti, pitkälle on maassamme päästy!

Entä millä tavalla on hoidettu ulkopolitiikkaamme? Se on pääasiassa ollut pyrkimystä yhteistoimintaan Skandinavian maiden kanssa. Kuitenkin on jo vuosia sitten Ruotsin viralliselta taholta vakuutettu, ettei Ruotsi tule Suomen avuksi, vaikka vihollinen olisi Tornionjoella. Ja viimeksi tänä vuonna keväällä eräs ruotsalainen asiantuntija on varoittanut luottamasta liiaksi niiden piirien vaikutusvaltaan, jotka haluavat toisenlaista politiikkaa Suomeen nähden. Kuinka niinollen voidaan puolustaa nykyistä puolueettomuuspolitiikkaa?

Ottakaamme siis Abessinian kysymyksestä oppia. Maanpuolustus ja kansallinen ulkopolitiikka ovat tunnuksemme.

Olavi Linnus.

Liha- ja Ruokatavarakauppa V. PÖNTIÖ
Viitasaari. Puh. 54. SUOSITELLAAN!

T:mi Petter Lyytikäinen
Viitasaari Keihärinkoski.

AIKAMME ILMIÖITÄ

Taaskaan ei ole oltu, ei eletty niinkuin KANSANVALTA säätää ja määrää!

Sillä onko sekin nyt laitaa, että sinimustat ja vieläpä johtajineen menevät *yleiseen kansalaiskokoukseen*, jonka tarkoituksena ja päämääränä on juuri sinimustan kiihoituksen lopettaminen tuohon paikkaan yleisen kansalaismielipiteen proletaarisen luokkatietoisella joukkovoimalla.

Eikä se riitä, että he sitten etupenkeillä istua kököttävät ja jo pelkällä läsnäolollaankin kiihoittavat ja hermostuttavat tämän ylen tärkeän kysymyksen alustajia ja käsittelijöitä. Heidän johtajansa, kirkon palvelija, kehtaa vieläpä pyytää puheenvuoroa, ikäänkuin hänelläkin olisi asiassa osaa tai arpaa !

Kun sinimustien syntirekisteri jo oli punnittu ja ylen raskaaksi havaittu, joten jäljellä oli vain sanotun järjestön tuomitseminen Gehennan syvyyksiin, olisi ollut suorastaan ihmeellistä, jos kokouksen toveri puheenjohtaja vielä olisi antanut pappi Simojoen ja hänen poikiensa itseään *puolustaa*.

Sellainenhan olisi jo epäilyttävässä määrässä muistuttanut — porvarillisesta luokkaoikeudesta, jonka mainintakin jo nostattaa karvat pystyyn sataprosenttisen marxilaisen päälaella.

Ja sitäpaitsi: mitähän olisivat läsnäolleet vakavat ja rehdit työläiset sellaisesta ajatelleet? Kuka takaa, etteivät he olisi noita sinimustia selityksiä *uskoneet*, ja silloinhan olisi koko miitinki mennyt mitättömäksi!

Ilmankin siellä jo valiteltiin, että nuo hirveät sinimustat aatteet kovasta valistuspuuhasta huolimatta jo ovat tarttuneet työläisnuorisoonkin. Minkä johdosta myös vanhempienkin suorat luokkalinjat alkavat pahasti notkahdella eivätkä enää tahdo marxilaisittain oieta, vaikka niitä jokikinen sunnuntai käytetäänkin työväentalolla täysremontissa.

Toveri puheenjohtaja teki siis ihan oikein estäessään tuon ilkivallan jatkumisen. Silläkin uhalla, että virkavallan väliintulon vuoksi illan *pääkysymys* oli jätettävä käsittelemättä.

Mieluummin sittenkin ne sotilasmiljoonat, joiden tarpeettomuutta selittelemään toveri Aattela oli kutsuttu Helsingistä saakka, kun vapaasti lentelevät vaskistiset pasillit »kansantalon» juhlasalissa!

Taistelu taantumusta vastaan on, kuten tästäkin nähdään, ylen raskasta. Se sitoo, niinkuin toveri Tanner Malmössä jo todisti, kaikki todellisen KANSANVALLAN voimat niin ettei hallituksen tuki ja turva ennätä mitään vakavasti uudistaa.

Ja joten siis työväenkään ei pidä ihmetellä, ellei tämän maan sosialidemokratia olekaan saanut yhtään mitään aikaan. Syy ei toki ole marxilaisuuden, vaan iikooällien ja sinimustien!

Se Tampereen tapaus oli monessa muussakin suhteessa jälleen oikein kouluesimerkki lapualaisröyhkeydestä.

Kun esim. sinimustien kerhohuoneistossa ihan seinäilmoituksella järjestön jäseniä oli *kielletty* osallistumasta minkäänlaisiin hankkeisiin Mikko-tohtoria vastaan, täytyy jokaisen ajattelevan kansalaisen emänosken kanssa kysellä missä ovat olleet viranomaisten silmät, kun sellaista kiihoitusta ei ole alkuunsa lopetettu?

Näkeehän jo sokeakin mitä se sellainen tarkoittaa!

Ja kohta täytynee kysellä jo muutakin.

Kokoomuskaan kun ei enää näy ymmärtävän miten järjestystä maassa ylläpidetään. Se kun sallii pää-äänenkannattajansa painattaa melkein mitä tahansa.

Vain pari päivää sitten luettiin sen palstoilla esim. seuraava tosilaillisuuteen perehtymättömän »henkisesti heikon» sepustus:

»Onko työväentalo poliisiasema?

Tampereen työväentalon järjestysmiehillä näyttää olevan oikeus toimia myös passipoliisin tehtävissä ja vaatia »pidätettyjä» lähtemään mukaansa puoluetaloonsa. Sille se ainakin näyttää, koskapa sosialisti Erichille viheltäneiden on sitten poliisikamarissa pitänyt tehdä tiliä miksi he eivät antautuneet työväentalon järjestysmiehille, joilla ei ollut mitään poliisi- »eikä muitakaan merkkejä». Sosialistimerkkejäkö, vai mitä muita merkkejä Tampereella on käytännössä passipoliiseina esiintyvillä? Huomiota herättää vielä se seikka, että viheltäjät sittenkin vietiin ensin työväentalon eteiseen! Onko se virallisesti hyväksytty poliisiasemaksi, vai miksi vietiin viheltäjät ensin sinne?

Mitähän jos ikl:läisetkin yrittäisivät viedä mielenosoittajia kokoushuoneistoonsa, niin minkähänlaisen äläkän siitä nostaisivat sosialistit ja edistysmieliset.

Luoja varjele meitä siitä, että puoluetalojen järjestysmiehet saavat kadulla pidättää yleisöä, vaikkapa viheltäjiäkin, ja viedä heitä taloonsa »kuulusteltaviksi». Mihin joudutaan silloin? Laillisuuden puolustaja.»

Eikö siis Uudessa Suomessa vieläkään tiedetä, kuka on hallituksen tuki ja turva? Ja »Tampereen järjestelmä» tulee toki halvemmaksi kuin kolmenkymmenen paukku- ja käsiraudoilla varustetun konstaapelin turvakaarti! Jos työväen eteiseen raahataankin pari ohikulkijaa ja heidät siellä mukiloidaan, tapahtuu se ilmeisesti vain laillisuuden nimessä ja silloin on »laillisuuden puolustajan» pidettävä suunsa visusti kiinni.

»Ripeät otteet» ovat täällä muutenkin jo ylen tarpeen. Sillä mitä muuta voidaankaan enää sanoa sen jälkeen kun S. Sosialidemokraatissakin voidaan lukea seuraavanlaista:

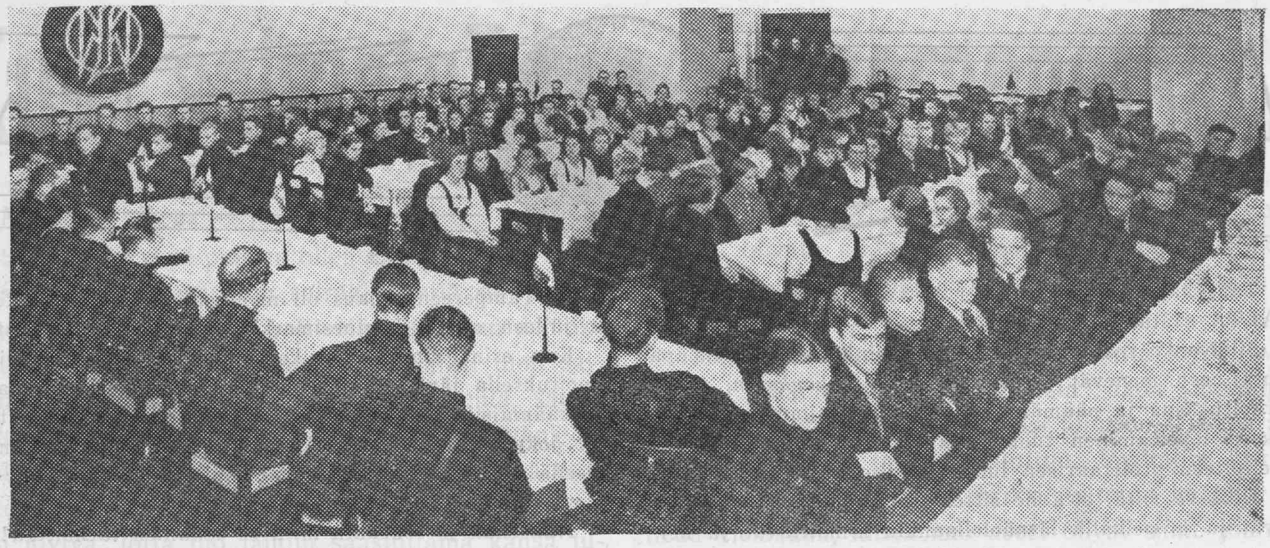

Sinimustien juhlakokous.

Tarton 15-vuotispäivä.

Helsingissä SM:n veljesilta ja kunnianosoitus Bobi Sivenin haudalla.

Sinimustien soihturivistö haudalla.

Helsingin Sinimustat juhlivat Tarton päivää kokoontumalla suureen veljesiltaan NNKY:n huoneistolle. Tilaisuus oli samalla SM Helsingin 5-vuotisjuhla. — Sali oli koristettu SM-vaakunoin, taustalla suuri siniristilippu, sen molemmin puolin suruharsoihin verhotut Inkerin ja Karjalan liput. Sinimustat, joita oli saapunut salin täydeltä, istuivat pitkien pöytien ääressä vakavina. Läsnä oli myös runsaasti kutsuvieraita.

Heti veljesillan jälkeen kokoontuivat sinimustat rivistöön P. Rautatienkadulle. Soihtu toisensa jälkeen syttyy, verkkaisesti lähtee pitkä kulkue hitaassa surutahdissa kohti hautausmaata ja paljaste-

tuin päin hiljentyvät sinimustat Bobi Sivenin paaden ääreen, SmPj Erkki *Ervamaa* puhuu, lasketaan seppele. Paluu lähtöpaikalle, soihdut sammutetaan. Mutta marssi on jatkuva!

MOSKOVASSA VIRALLINEN ONNITTELU!

Tarton rauhan vuosipäivänä, Suomen Tietotoimisto toimitti sanomalehdille seuraavan uutisen:

»Moskova, 14. 10. (STT) Suomen ja Neuvostoliiton välisen rauhansopimuksen allekirjoittamisen 15-vuotispäivänä tänään kävi Suomen ministeri, vapaaherra *Yrjö-Koskinen* esittämässä vt. ulkoasiainkomissari *Krestinskille* Suomen hallituksen onnittelut Neuvostoliiton hallitukselle merkkipäivän johdosta.»

»Helsingin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys.»

Keskiviikkona t.k. 9 pnä oli H:gin Sos.-dem. Nuorisoyhdistyksellä esitelmätilaisuus Työväentalon A-salissa. *Tilaisuus aloitettiin laulamalla yhteisesti »Luo lippujen.»*

Kohta kai siellä sitten näytetään Horst Wessel-filmiäkin. Mutta sellaista siitä nyt tuli, kun yhdistys viime keväänä savusti ulos puheenjohtajansa Elvi Sinervo-Ryömän ja tämän miehisen puoliskon, tri Hannes Ryömän aikamiespojan Maurin, joka oli vain varapuheenjohtaja.

Nyt sitten on täytynyt järjestää erikoinen nuorison valistusviikko, jolloin »päähuomio kiinnitetään taisteluun fascismia vastaan». Ja laatia lentokirjanen sinimustasta kuolemanvaarasta.

Näin se viimeinenkin »valopilkku» Marxin Kallen nuorisointernaalin pohjoisella taivaalla jo hämärtyy.

Aikoihin on eletty, Suomessakin!

Antti Suomenpoika.

Aku Virkkunen:

„Lähdetkö yli rajan?"

Motto: »Aika se saapuvi, jolloinka kerran
veljekset veljihin liittynnä lie.»

Oie näkyi selvänä, kirkkaana ja kutsuvana niiden suomalaisten nuorten miesten ja nuorukaisten edessä, jotka tuona ikimuistettavana vuotena 1918 taistelivat valkoisen Isänmaan puolesta tuhoavaa punaruttoa vastaan. Ja vaikka täällä Suomessa olikin vielä silloin työ puolivälissä, eivät kaukokatseisimmat voineet sulkea silmiään siltä tosiasialta, joka näkyi selvimmin »Jääkärin marssin» sanoissa:

»Häme, Karjala, Vienan rannat ja maa.
Yks' suuri on Suomen valta. . .»

Ja ne, joille näkyi selkeimpänä tämä kokonainen Kalevan heimojen vapauttamistyö, ne katsoivat myöskin, että se työ on suoritettava nyt samanaikaisesti valkoisen Suomen vapaustaistelun kanssa. Tälle seikalle antoi toisaalta aivan pakoittavasti vaativan sysäyksen se, että tiedettiin punaisen hirmuvallan, samalla kun se punalaumoineen yritti tehdä olemattomaksi suomalaisille luvatun itsenäisyyden, se samalla myöskin valmistautui sekä Vienassa, Aunuksessa että Inkerissä soluttamaan väkivaltaisin keinoin itseensä rajantakaiset veljemme. Tämä kävi kipeästi valkean miehen ja valkean nuorukaisen taisteluvalmiiseen rintaan. Kun sitten näinä aikoina Suomessa asuvat vienalaisveljemme yhtyivät innolla tähän aatteeseen, ja kun rajantakaiset veljemme itse hädissään kääntyivät avun pyynnöin suomalaisveljiensä puoleen, niin ei ollut ihme, jos taisteluvalmiin valkoisen väen keskuudesta löytyi heti taisteluvalmiin johtajan ympärille tarvittava määrä miehiä, nuorukaisia ja koulupoikiakin, jotka olivat valmiit pitemmittä miettimisittä uhraamaan kaiken kalleimpansa, kun yhteisen suuren Isänmaan luominen vaati.

— — —

Olin maalis- ja huhtikuun vaihteessa junassa matkalla Pohjois-Suomeen. (Olin eteläisellä valkoisella rintamalla käsigranaattikahakassa loukannut jalkani. Olin sen takia saanut virua Mikkelin sotilassairaalassa toista viikkoa. Siellä oli aika pitkä. Mieli paloi uusiin taisteluihin. Tuntui, että oli rikos olla näin toimetonna. Jalka alkoi ottaa päälleen, mutta kuumemittari juorusi pahaa yleisvoinnista. Mutta samalla kuume kiihoitti ajatusta: — pois täältä! Ja silloin harjoitin pikku vilpillisyyttä parina päivänä: — annoin kuumemittarin nousta normaalikorkeuteen ja estin sen sitten nousemasta ylemmäksi. Seuraus: — kahden päivän päästä oli kenttaamassa joukkoosastooni rintamalle. Ja jouduinkin parhaiksi seuraavana aamuna alkavaan taisteluun, jossa sitten kaatui eräs hyvä toverini. Häntä ja eräitä muita kaatuneita ja haavoittuneita lähetettiin minut erikoisjunalla viemään pohjoiseen. Minulle itselleni määräsi ampulanssin lääkäri jalkani takia kahden viikon rintaman takaisen levon.) Niin, olin siis edellä selostettujen seikkain takia matkalla Pohjois-Suomeen.

Kuopion asemalla tapasin täysissä sotavarusteissa jääkäri Teräksen. Olin häneen tutustunut aikaisemmin jääkäriliikkeen alkuaikoina. En ollut nähnyt häntä kuin kerran vilahdukselta Saksasta paluunsa jälkeen. Tämä pienikokoinen, lujakatseinen, teräväsanainen, ryhdikäs Napoleon tarttui tervehtiessään tiukasti käteeni, lävisti totisella katseellaan kuin tulisella miekalla minut ja kysyi melkein kuin vihavaraisesti:

»Lähdetkö yli rajan?»

»Minnekä?» kysyin.

Ja taisin olla aika lailla pelästyneen tai ainakin hämmästyneen näköinen, sillä tuossa tiukassa kysymyksessä tuntui äkkiä olevan jotakin peloittavaa. Ehti jo häivähtää mielessäni: — luuleeko nyt tuo entinen ystäväni, että minä olen pakomatkalla rintamalta. . .?

Teräs toisti kysymyksensä entistä tiukemmin ja lisäsi sitten:

»Niin, lähdetkö? Viivymme Kajaanissa jonkun päivän. Sieltä lähdemme sitten hyvin järjestäytyneenä Vienan veljiämme vapauttamaan.»

En pyytänyt enkä odottanut sanaakaan enempää selostusta. Nyt tartuin minä uudestaan lujasti veljeni käteen, löin saappaani korot yhteen ja sanoin:

»Lähden.»

Siinä samalla huomasin, että siellä junan etupäässä suuren väen tungoksen takana seisoi rivissä suuri määrä harmaaseen sarkaan verhotuita miehiä.

»Tule tänne. Täällä järjestän joukkojani junaan.»

Lähemmäksi tultuani näin varmakatseisen mies- ja nuorukaisrivistön. Käsivarren valkoisesta nauhasta luin sanat:

»*Karjalan puolesta.*»

Ihmeellinen, rohkaiseva ja lämmin tunne täytti rintani. En ollut mitenkään uskoa, että minäkin saan nyt täytenä totena ottaa osaa sydämeni unelman toteuttamiseen — heimoveljien vapauttamiseen. Kun katsoin silloin sitä joukkoa, oli kuin ilmielävänä olisi eteeni äkkiä tullut »Vänrikki Stål'in» tarinain rohkeimmat sankarit »mi Puolan, Lüzenin ja Narvan mailla verta vuosi».

Pian olimme junassa. Meille pidettiin saattajoiden puolesta rohkaiseva puhe ja voimakkaiden eläköön-huutojen kaikuessa läksi juna kiidättämään meitä Kajaania kohti.

Junassa sain sitten laajemmin keskustella jääkäri Teräksen kanssa. Hän kertoi, kuinka tämä retki oli saatu äkkiä tälle asteelle suomalais- ja vienalaisveljien yhteisen vapausinnon kautta. Hän innostui ja lämpeni kuvatessaan, kuinka juuri tämä aika on heimokysymyksemme ratkaisemiselle otollinen hetki: — kun nyt kerran Suomi taistelun kautta vapauttaa itsensä, miksikä ei silloin samalla kertaa järjestetä, vaikka kalleinkin uhrauksin, heimokysymystämme lopullisesti. Kun kerran olemme sodassa verivihollisemme kanssa, niin emmehän toki saa missään nimessä tyytyä puolinaisuuteen, siihen, että osan ruumiistamme revimme vapaiksi vuosisatain kahleista, mutta jätämme toisen puolen omaa itseämme turtuvana kuihtumaan ja kuolemaan kahleissaan. Jääkäri Teräksen mieltä lämmitti myöskin erikoisesti se into, jolla suhtauduttiin retkeen sekä sinne lähtijöiden että retkeä taloudellisesti tukevain puolelta. Lähtijöissä oli Suur-Suomi-intoa. Ja kotiin jäävät aatteelliset kannattajat tukivat retkeä tinkimättömästi taloudellisessa suhteessa. Kaikki, aivan kaikki kävi vapaaehtoisuuden tietä. Tässä oli nyt näin kukassaan aktiivisena ja aseellisena toimintana se omaalotteinen yksilöuhrautuvaisuus, jolle Elias Lönnrot takoi työllään aatteellisen perustan.

Näistä me keskustelimme junan kiidättäissä meitä Kajaania kohti.

Erään minua koskevan seikan suostui jääkäri Teräs järjestämään Kajaanissa:

Siinä junakeskustelussa minun oli tietysti hänelle kerrottava tämä pohjoiseen tekemäni matkani tarkoitus. Minä olin kyllä jo päättävästi ja lopullisesti omasta puolestani antanut suostumukseni tuolla yhdellä sanalla: »Lähden!» retkelle lähtöön. Mutta minähän olin valkoisen Suomen taistelevista vapaaehtoisista rintamajoukoista lomalla oleva sotilas, jolla oli kahden viikon lomalappu taskussaan, joten minun olisi ollut loman loputtua astuttava määrättynä päivänä joukko-osastooni. Että minusta ei tosiaankaan tullut rintamakarkuria, sen seikan otti jääkäri Teräs järjestääkseen Kajaanissa. Ja nähdessään loukkautuneen jalkani, jota vielä hiukkasen onnuin, lupasi hän minulle alkumatkaksi kuormastossa tai sanitääriosastossa hevoskyydin, sillä hän piti omasta puolestaan tärkeänä, että sai mukaansa joukkoihinsa sellaisia miehiä, jotka olivat jo täällä valkoisen armeijan taisteluissa saaneet kuulasateessa tulikasteen.

Kajaanissa järjestyikin sitten kaikki hyvin ja nopeasti. Ja niin olimme muutaman päivän päästä matkalla itää kohti, mennäksemme — yli rajan veljiämme vapauttamaan.

Vaatturiliike P. Leskinen VIITASAARI SUOSITELLAAN!

T:mi M. A. Väisänen
JALKINELIIKE Kajaani, puh 379

HAAPAJÄRVEN OSUUSKAUPPA r. l.
HAAPAJÄRVI.

Suosikaa Sinimustan ilmoittajia!

Veikko Hintikka:

Eräs inkeriläinen sankari.

On kaunis, aurinkoinen päivä kesäkuun loppupuolella v. 1919. Yksinäinen ratsastaja ajaa käymäjalkaa Peipiästä Nurmisten kylään johtavaa, pitkin Koppanajärven rantaa luikertelevaa metsäpolkua. Puolipäivän tunnit ovat käsillä, aurinko paistaa pilvettömältä taivaalta, metsässä tuoksuu pihkalta ja tuoreilta lehdiltä. Koivumetsän ja kuusikon halki pujottelevan polun kahden puolen soivat sirkkojen viulut iloista marssia, ja puiden välistä vilkkuvan järven rantamalla livertelee peipponen huolettomana säkeitään.

On todella kaunis päivä. Ratsastaja ei kuitenkaan näytä pilvettömällä taivaalla säteilevän auringon ihanuutta huomaavan eikä panevan merkille metsässä soivia monia säveleitä. Polkua polkevan hevosen selässä istuja ei todella ajattelekaan metsän rauhallisessa kohdussa ilmeisesti tapahtuvia asioita. Hän puristaa laukaisuvalmista kivääriä kainaloonsa, eteensä metsän tiheiköihin tähyillen kuin jotakin vaaraa peläten.

Inkerin Vapaajoukkojen II pataljoonan, kapteeni Puolukaisen johtaman 2 komppanian sotilas, Lempaalasta kotoisin oleva Jussi Hipeli, on lähetetty Länsi-Inkerissä majailevasta komppaniasta tiedustelemaan, vieläkö Nurmisten kylässä on punaryssiä. 2. komppania oli edellisenä iltana joutunut suuren ylivoiman pakoittamana perääntymään valtaamastaan Nurmiston kylästä. Jussi Hipeli on valittu vapaaehtoisina lähtemään ilmoittautuneitten joukosta tuolle matkalle.

Nuoren ratsastajan päättäväisyyttä ja lujaa tahtoa ilmaisevilla kasvoilla häivähtelevät sisäisten mielenliikkeiden monet vivahteet. Toisinaan katse on surumielisen raskas, toisinaan taas iloa ilmaiseva. Vaikka hän lakkaamatta tähyileekin valppaana eteensä, ehtii hän ajatella monta asiaa, jotka juuri nyt ihmeellisellä tavalla astuvat esiin.

Mieleen tulee koti siellä Pohjois-Inkerissä, Lempaalassa. Vanhempiaan, siskojaan ja veljiään hän muistelee. — Kuinkahan lienee raskasta heidän elämänsä siellä verenhimoisten punaryssien keskellä. — Mutta me tulemme ja vapautamme onnettoman Inkerin vuosisataisen vainolaisen, ryssän vallasta, hän ajattelee. Innon tuli syttyy hänen silmiinsä. Nyt hän on suorittamassa sitä, josta isoisä-vainaja oli usein hänelle haaveillen puhunut, — vapauttamassa Inkeriä. Mikä riemun hetki tuleekaan olemaan se, kun he saapuvat Lempaalaan, kun hän saa ruveta vapaassa Inkerissä niitä rakkaaksi käyneitä kotipeltoja viljelemään.

Mutta nyt alkaa jo metsä harveta, lähestytään asutusta ja kylää, sillä polusta haarautuu kahden puolen useita karjan polkemia uria. On parasta laskeutua pois satulasta, jättää hevonen tänne ja mennä metsän laitaan tähyilemään näkyykö kylässä ryssiä. Hipeli sitookin hevosensa puuhun kiinni ja lähtee varovasti, kivääri laukaisuvalmiina hiiviskelemään metsän laitaa kohden.

Mutta metsän reunaan päästyään ja alempana olevaan kylään katsoessaan kohtaakin häntä iloinen yllätys. Miehiä ei näy ulkosalla, mutta lähinnä olevien talojen katoilla liehuvat valkeat liput. — Kylä onkin jo siis valkoisten hallussa. Hän rientää juoksujalkaa hevosensa luo, heittää kiväärin huolettomasti selkäänsä ja karahuttaa täyttä laukkaa mäkeä alas kylään, katsomaan mikä komppania on heidän tietämättään vallannut Nurmiston ryssiltä.

Mutta Hipeliä kohtaakin punaryssien pirullisesti virittämä ansa. Heti ensimmäisen talon pihaan päästyään huomaa hän rakennusten takaa hyökkäävän kivääri ojossa esiin useita puna-armeijalaisia. Ryssät piirittävät yllättämänsä Hipelin, komentavat alas hevosen selästä ja vangitsevat hänet. Vastarinta olisi turhaa.

Jussi Hipeli tietää mitä nyt seuraa. Hän tietää, että verenhimoiset kommunistit eivät sääli vankiaan, he tahtovat kiduttamalla saada hänet puhumaan, antamaan tietoja valkoisten joukoista.

Hänen mieleensä ehtii tulla kuva kodista, rakkaista omaisista. Siellä he odottavat. . . — Nyt hän ymmärtää sen, miksi ajatukset tuolla matkalla niin askartelivat kotona ja siellä olevissa rakkaissa. Inkerin vapautumisessa, jota hän ei saanutkaan nähdä.

Mutta hän päättää kuolla niinkuin suomalainen, Inkeriä, isänmaataan rakastava mies kuolee, pettämättä, ilmaisematta mitään, kestäen tyynenä noiden ihmissusien kauheimmatkin kidutuskeinot.

Hän ei puhunut.

Eräs Helsingissä asuva inkeriläinen heimosoturi kertoo tuosta tapahtumasta seuraavasti:

— »Komppaniastamme oli lähetetty uudet tiedustelijat. Hyökkäsimme saman päivän iltana kylään kahdelta suunnalta ja valtasimme sen. Olin ensimmäisten joukossa, jotka hyökkäsivät juuri siltä suunnalta josta Hipelikin oli tullut. Punaiset pakenivat, sillä kylää vartioimaan oli jätetty vain pienempi joukko ryssiä, toisten mennessä muualle ryöstöretkilleen. Ajoimme heitä takaa jonkun matkaa ja saimme vankeja. Puhdistettuamme kylän punikeista, palasin Peipiän puoleisessa laidassa olevan talon luo, sillä olin ohi juostessani huomannut tiedustelijamme Hipelin, joka oli myös hyvä toverini, viruvan verissään talon rappujen edessä kuolleena.»

— »Hipeliltä oli ryöstetty vaatteet, niin että hänellä oli vain liivit, paita ja alushousut päällään. Oikean silmän kohdalle oli kaivettu läpi pään ulottuva suuri reikä, josta aivot olivat pursuneet ulos, jalkapohjissa ja vatsassa oli myös pistimen reikiä.»

— »En jaksanut kauan katsella tuota kammottavaa näkyä, vaan astuin taloon sisälle ja istuin tyhjän tuvan penkille. Ketään ei kuulunut, aijoin jo lähteä pois ja mennä ilmoittamaan toisille minkä kauhean kohtalon alaiseksi Hipeli oli joutunut, kun samassa huomasin jonkun varovasti kohottavan lattialuukkua ylös. Ojensin jo kivääriini ja olin valmiina laukaisemaan, luullen siellä olevan väijyksissä ryssiä. Sieltä nousikin vain talon vanhaisäntä, joka sinne oli piiloutunut. Hän sanoi minulle kyynelet silmissä: »Hyvä, että tulitte. Kaiken ryssät meiltä jo veivätkin. Antaisin ruokaakin, mutta kaiken meiltä ottivat, mitään ei ole. Millä aloitettanee elämää.» Isäntä kertoi sitten, että ryssät olivat Hipeliä pistimillä pistellen kiduttaneet, saatuaan hänet ensin tulemaan virittämäänsä ansaan. Rääkkäämällä olivat koettaneet saada puhumaan, mutta sanaakaan hän ei ollut kuullut Hipelin sanovan, vain hiljaa oli mies jonkun aikaa niiden petojen käsissä valittanut, kunnes sekin taukosi. Isäntä oli kuullut jonkun suomeksi kiroavan: »nyt se p—le kuoli.»

Niin kuoli sankarina Jussi Hipeli, mitään puhumatta kestäen julmimmatkin kidutukset. Hän oli eräs niistä inkeriläisistä, joiden rinnassa paloi isänmaanrakkauden sammumaton tuli. Se tuli palaa kirkkaana soihtuna vielä heidän kuoltuaankin, se valaisee Inkerin kansan harmaata elämäntaivalta, se viittoo sankarisatujensa säteillä tietä valoisampaan tulevaisuuteen, Inkerin ylösnousemukseen.

Kiimasjärven ihmissuden Antikaisen sytyttämä, vapaussankari Marjoniemen polttorovio oli se tulipatsas, joka herätti laajemmatkin piirit Suomen kansasta ajattelemaan ryssien bolsheviikki-orjuudessa elävää Karjalan kansaa, kuulemaan sen vangitun kieltä soivia elämän kanteleen ääniä. Inkeriläisen vapaussankarin, Jussi Hipelin kidutettu ruumis huutaa meille vielä vuosien takaa: »Inkeri ei ole vielä vapaa. Sen kansa elää orjuudessa ja nääntyy ryssien ikeen alla.»

Ne inkeriläiset heimosoturit, jotka seisoivat v. 1919 Hipelin häväistyn ruumiin äärellä, nostivat nyrkkiin puserretut kätensä ylös ja vannoivat: »Inkeri ei saa sortua. Pyöveleille on vielä kerran tilinteon hetki koittava.»

Inkerin kansa ei ole sortuva niinkauan kuin sen sydämissä palaa se isänmaanrakkauden tuli, jonka ovat sytyttäneet Jussi Hipeli ja monet muut sankarina kuolleet heimosoturit.

Heimosoturien Hipelin ja Marjoniemen sankarihahmot kohoavat noiden taisteluvuosien ajoilta. Ne ojentavat rajan takana kättään toisilleen, Inkeristä Karjalaan, ne lausuvat meille mykkää kieltään haastaen:

— »On vain yksi Jumala, joka on nähnyt Suomen suvun kärsimykset, on vain yksi Suuri-Suomi, jonka Hän meille on antava. Siihen päämäärään on teidän, suomalaiset veljet, taistellen ja kärsimysten kautta saavuttava. Luottakaa Herraan, hän on oleva taistelussa tukenanne ja voimananne.»

Sm! Kuuntele sankarien sanoja.

RATSUMIES HARTIKKA.

Kirjoittanut MARTTI SANTAVUORI.

(Jatkoa.)

»Ovatko hevoset olleet kauankin teidän tallissanne?»

»Ei teillä itsellänne ole hevosia myydä?»

»Herra hyvästi hallitkoon! Mistäpä minulla hevosia olisi, köyhällä miehellä», isäntä vastasi surkea ilme kasvoillaan. Ja hänen sanojaan seurasi monisanainen valitus huonoista ajoista ja sodan vaivoista.

»Kenenkä hevosia ne sitten ovat tuolla tallissa?»

Hartikan tiukka kysymys sai isännän sävähtämään. Hänen ilmeensä oli hassunkurinen hänen ollessaan kahden vaiheilla, myöntääkö vaiko kieltää. Lopulta hän kuitenkin huomasi viisaammaksi vastata:

»Kahden sotamiehen, jotka jättivät hevosensa talliin ja lähtivät jonnekin jalkaisin.»

»Valehtelet!» Hartikka ärjäsi. »Minne olet pannut sen puolalaisen?»

»Kautta pyhän Barbaran». . .», isäntä voivotti. »Minä en ole tehnyt hänelle mitään pahaa. . .»

»Minä viis siitä, vaikka olisitkin nitistänyt yhden kelvottoman puolalaiskoiran, minä haluan vain tietää, missä hän nyt on, ja minne menivät puolalaiset, jotka pari tuntia sitten ratsastivat kylään.»

»Hyvä herra,» isäntä-poloinen vaikersi laskeutuen jäykästi polvilleen. »Saatte hirttää minut tähän paikkaan, ellen puhu totta. Puolalainen on tuolla tallin ylisillä. Hänet on sidottu, sillä enhän minä voi. . . Mutta muita en ole nähnyt kylässä, sen vannon kautta sieluni autuuden. Vannotan teitä olemaan hiiskumatta tästä kenellekään. Te saatte kyllä ne hevoset. . .»

»Totta kai, nehän ovat meidän hevosemme. Mutta henkenne ei ole tuon vanhan tinatuopin arvoinen, jos salaatte meiltä, minnekä meni se puolalainen ratsujoukko, joka saapui kylään heti sidotun ratsumiehen ja hänen kahden hevosensa jäljessä.»

»Tänne ei ole muita tullut. Ratsumies lennätti tähän pihaan aivan äkkiarvaamatta aamuvarhaisella, ja me piilotimme hänet tallimiehen kanssa ylisille. Olemme odottaneet joka hetki ruotsalaisia, emmekä uskaltaneet pitää häntä julkisesti täällä näkyvissä. Hän taas oli niin heikko, ettei olisi kyennyt matkaa jatkamaan.»

Hartikka uskoi nyt varmasti, että puolalaiset olivat kääntyneet jonnekin muualle. Olihan selitys täysin uskottava. Isäntä oli piilottanut puolalaisen tietysti siitä syystä, että olisi voinut puolalaisten kylään tullessa osoittaa, miten hän oli suojellut heidän miehiään ruotsalaisilta. Hartikka käski isännän nousta ketaroilleen.

»Koska olette osoittaneet säilyttäneenne vielä hitusen rehellisyyttä nahassanne, saatte nyt mennä rauhassa ja pistää muutamia hopearahoja taskuunne. Mutta ensin teidän on neuvottava meille tie Karksiin.»

»Mikään ei ole helpompaa», isäntä huokasi. Hänen surkea ilmeensä oli hitaasti vaihtunut eräänlaiseen kirkastuneeseen irvistykseen. »Karksiin on matkaa tuskin kymmentä virstaa, teidän on vain kuljettava. . .»

Isännän lauseen katkaisi pihalta kuuluva melu. Hartikka ja Simuna riensivät pahaa aavistellen ikkunaan. Kavionkapse oli täyttänyt pihan ilmapiirin ja sitten lakannut yhtä äkkiä kuin oli alkanutkin. Sakeita pölypilviä lennähti tiellä. Parikymmentä puolalaista ratsumiestä oli äkkiarvaamatta lennättänyt majatalon pihaan.

»Nyt ollaan satimessa, herra Hartikka», Simuna sanoi viiksiään pureskellen.

»Ei meitä vielä ole myyty,» Hartikka huudahti. Hän tarttui isäntää niskaan. »Hei mies, missä on kellarinluukku? Nyt neuvot meille tien sinne, ja jos henkesi on sinusta vanhan kenkärisan arvoinen, niin tiedätkin, ettei sinulla ole ketään piiloitettuna lattiasi alle. Onko selvä?»

Hän ei ehtinyt kuulla isännän vakuutteluja. Simuna oli jo parilla loikkauksella ehtinyt kellarinluukun luokse ja avannut sen. He painuivat alas niin nopeasti kuin osasivat ja isäntä paiskasi luukun kiinni heidän jäljessään.

»Korjaa pois tuopit pöydältä!» Hartikka ehti huutaa hänelle hänen sulkiessaan luukkua.

XIV LUKU.

Uusi rotanloukku.

Kellariin piiloutuneet sankarimme kuuntelivat hetkisen henkeään pidätellen. Mutta majatalosta ei kuulunut mitään. He haparoivat sitten ahtaassa komerossa kumpikin omaan suuntaansa, päästäkseen selville odottamattoman vankilansa mittasuhteista. Oli pilkkosen pimeää senjälkeen kun luukku oli sulkeutunut. Ei valon pilkahdusta mistään. Simuna käytti karkeanlaista puhetapaa kompastellessaan tyhjiin tynnyreihin ja kaikenlaiseen kamaan, mitä kellariin oli aikojen kuluessa kertynyt.

»Oletko löytänyt mitään?» Hartikka kysyi.

»Ooja, emme me ainakaan janoon kuole tässä rotanloukussa. Yksi tynnyri ainakin on täysi.»

Samassa joku saviruukku putosi hyllyltä Simunan kopeloidessa eteenpäin säkkipimeässä. Ääni, joka tuskin oli kuulunut ylös tupaan, sai Hartikan kiivastumaan.

»Älä hitossa pidä tuollaista meteliä. Luuletko, etteivät he muuten löydä meitä?»

»Nuoren herran ei ole syytä kiivastua. Luulen näkeväni valoa jostakin.»

»Mistäpäin sitten?»

»Kunhan ehdin katsoa. Aivan niin, tässä on rakoa senverran, että. . .»

»Ole varovainen,» Hartikka kuiskasi.

Simuna oli tarttunut luukkuun, joka oli suunnilleen hänen silmiensä korkeudella. Luukku työntyi hitaasti syrjään. Se oli arviolta talon kivijalan kohdalla ja sen siirtyessä sivullepäin työntyi kellariin kapea valojuova. Hartikka oli parilla harppauksella Simunan vieressä.

»Mitä näkyy?»

Simuna ei vastannut. Luukku oli pihan puolella ja kun se avautui, avautui katselijoiden silmien eteen suikale pihamaata sekä — puolalaisen ratsumiehen saapas. Mies seisoi pihalla aivan majatalon seinän vieressä. Hän piteli siinä hevosia, jotka huohottaen nyhtivät ruohoa kivijalan vierestä.

Simuna työnsi äkkiä luukun jälleen kiinni. Hartikka pelkäsi hänen herättävän puolalaisen huomiota ja tarttui pidättäen hänen käteensä. Luukku jäi aavistuksen verran raolleen. Aivan kaita valoviiru lankesi kellariin. Mutta se olikin tarpeeksi. Kotvasen kuluttua heidän silmänsä kuitenkin tottuisivat pimeyteen.

»Nyt ei ole kai sitten muuta tehtävää kuin istua ja aprikoida,» Simuna kuiskasi.

He istuutuivat tyhjälle oluttynnyrille ajatellen, että oli parasta miettiä niin kauan kuin miettimiseen oli aikaa. Ei kai kuluisi montakaan minuuttia siihen, kun tulisi aika toimia.

(Jatkuu.)

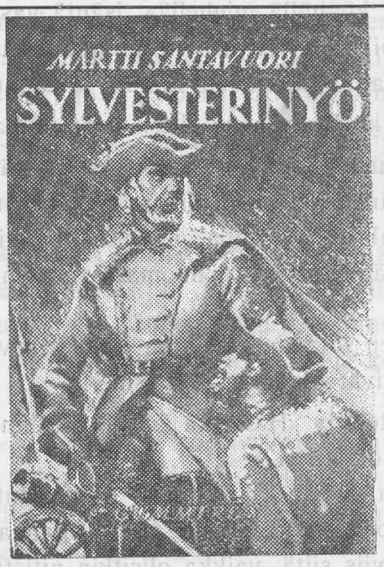

Suuri historiallinen romaani

Armfeltin sotaretkestä Norjaan 1718 ja armeijan kaameasta tuhosta Norjan tuntureilla.

Ratsumestari Martti Santavuoren teos perustuu huolellisiin historiantutkimuksiin.

368 siv. Hinta 50 mk, sid. 62 mk.

Gummerus

Järjestötoiminta

Keskusjohto, Helsinki, Mikonkatu 15. A. Puh. 20 306. Auki 11—13.

SM OULAINEN

Innostuttavaksi tilaisuudeksi muodostui vuosikokous ja syksyn ensimmäinen kerhoilta 6. 10. Kun viralliset asiat oli käsitelty, laulettiin iskulauluja, Ps *Syrjänen* puhui, sm Signe *Mäenpää* esitti luentaa ja sm Helvi *Heino* lausuntaa. Sitten luettiin »Myrskylyhty» n:o 2.

10. 11. on Oulaisissa SM-juhla, jossa puhuvat kansanedustajat, everstil. *Somersalo* ja pastori *Simojoki*. Ohjelmassa on lisäksi torvisoittoa, kuorolausuntaa, y.m.

9. 11. on SM:n illanvietto, jossa smP. tulee olemaan läsnä. Kaikkia lähiseudun SM-osastoja kehoitetaan saapumaan näihin tilaisuuksiin.

Prj.

SM KOTKA.

Kotkan Po:n vuosikokous pidettiin Kotkan-Pohjalla 16. 9. -35. Sinimustat olivat lukuisasti kokoontuneet päättämään järjestömme asioista. Virallisten asioitten päätyttyä pidettiin kahvitauko, jonka aikana laulettiin. Kahvitauon jälkeen seurasi Ps Sito *Vorvemaan* puhe: »Jääkärien perintö». Kokous päättyi yhteisesti lauletuun »Kytösavun aukeilla mailla. . .».

Vuosikokouksen jälkeen pidettiin Paikallisjohdon kokous, jossa keskusteltiin ja päätettiin monista tärkeistä asioista.

SM TYRVÄÄ.

5. 10. Po:mme järjesti syystoimintakauden avajaistilaisuuden. Kokoukseen saapui n. 80 osanottajaa, joista n. 20 aikaisemmin järjestöön liittynyttä, joten voimme odottaa valatilaisuudessa monisataprosenttista jäsenmäärän lisäystä. Näyttää siltä, että Satakunnan nuorisokin alkaa herätä!

Kokous alkoi sotilaalliseen tapaan SmPj:lle tehdyllä ilmoituksella, jota seurasi lipputervehdys ja »Vala». Tervehdyspuheen piti SmPs Tuomo *Kero* antaen myös viitteitä tulevan toimintakauden ohjelmasta. Sm Paavo *Sjöholm* esitti pianonsoittoa. Sm Matti *Lintu* luki »Sinimustasta» Erkki Ervamaan kirjoituksen »Kirkastuneet SM-kasvot», minkä jälkeen sm Uhri *Vokkala* piti SM-aatesisältöisen esitelmän. — Väliajan jälkeen puhui vieraaksi saapunut piirineuvoja *Thuring* Karjalan ja Inkerin kysymyksestä. »Karjalaisten laulu» päätti varsinaisen ohjelman, minkä jälkeen vielä keskusteltiin toimintakauden alkamisen muodollisista järjestelyistä.

SmPrj.

SM NURMIJÄRVI.

Sunnuntaina tk. 6 pnä SM Po Helsinki teki hyökkäysretken Nurmijärven kirkonkylään. Paikkakunta on tunnetusti punainen ja sen työväenyhdistys Uudenmaan toimeliaimpia. Kaikesta huolimatta herätti Sm:n juhla jo edeltäpäin puheenaihetta, jota voimakas mainostus yhä lisäsi. »Ahjolan» sali täyttyikin määräaikaan ääriään myöten, mikä merkitsee ainakin 350 henkilöä.

Juhlan ensimmäisen puheen piti sm Viljo Lius, joka taisteluhengen täyttämässä puheessaan selvitti, miksi sinimustain pitää iskeä. Hän viittasi siihen, miten marxilaisuus tuhoaa Suomen nuorison sieluja — Nurmijärvelläkin. Sinimustain täytyy taistella, jotta nämä »Moskovan lähetystötalot» kukistuisivat. — Toisen puheen piti kansanedustaja, khra Tapaninen, joka vakavassa puheessaan vetosi sekä vanhempaan väkeen että sinimustiin, — edellisiin huomauttaen, että nuorisolla on oikeus valmistua täyttämään heille auenneita uusia, suuria tehtäviä, ja sinimustille puhuja teroitti kestävyyden ja kokonaisen antautumisen tärkeyttä, ja että vain Jumalan avulla voidaan voimat siihen saada. — Lopuksi puhui ylioppilas Ervamaa. Hän innostutti sinimustia kestävään taisteluun. Helsingin sinimustat ovat tahtoneet tuoda Nurmijärvelle isänmaanrakkauden tulta, ja puhuja velvoitti paikkakunnan nuorisoa sitä edelleen vartioimaan ja syventämään.

Välillä kajahtivat sm-laulut julistaen uuden nuorison taistelua.

Juhlan loputtua Helsingin sinimustat kävivät lauluterveh dyksellä Aleksis Kiven patsaalla.

Sm:n julistus on paikkakunnalla herättänyt paljon huomiota ja mielipiteiden vaihtoa. Se osoittaa, ettei matka ollut turha, vaan että SM Po Helsinki todiaan taisteli.

Varatuomari, Asianajaja **A. Tulikoura**

Helsinki. Puh. 21323

Kajaanin Rautakauppa O.Y.
Kajaani.
Rauta- ja rakennusaineiden tukku- ja vähittäisliike.
Puhelimet: 63 ja 177

SAVOLAN KIRJAKAUPPA
KUOPIO
Kauppakatu 16
KUOPION VANHIN JA SUURIN

T:mi Joh. Leinonen. Kajaani.
Kauppakatu 27. Puh. 72.
Kenkäkauppa ja korjausliike
Työ kunnollinen ja halpa

Eino Uusikartano PUUTAVARALIIKE
Haapajärvi, Puh. 39
Ostaa
Kaivos- ja paperipuita

K. Kerttusen Sähkö- ja Radioliike
Jyväskylä, Kauppakatu 23, puh. 1517
konttoriajan jälk. 1518

J. H. Tuomainen, Kajaani
puh. 87. *Ruoka- ja Siirtomaatavaroita*
Maitomyymälä. Suositellaan

ANNA KARILA
Kangas- ja valmiiden vaatteiden kauppa
Jyväskylä, Kauppak. 18 - Puh. 1599

Parturi ja Kampaamo
K. LEINONEN, KAJAANI
Kauppak. 11 puh. 286. Suositellaan.

PUKIMOLIIKE J. R. Hakanen
PUH. 461 JYVÄSKYLÄ Väinönk. 14 PUH. 461

P. Heikkisen
LEIPOMO ja KONDIITTORILIIKE
Kajaani, Brahenk. 8. Puh. 194.

Leipuri, Kondiittori ja Kahvilaliike T:mi **Palomäki**
Jyväskylä, Asemakatu 5. Puh. 1579

Lauri Salmisen Sekatavarakauppa
Kiuruvesi. Puh. 111.

Osakeyhtiö Sahat
Suolahti - Riihivuori
Myytävänä uunikuivattua sekä sahattua että höylättyä rakennuspuutavaraa.

Jyväskylän Kukkakeskus Kauppakatu 15. Puhelin 1598. Suositellaan.

Hammaslääkäri Ilmari Juva
Kiuruvesi, Puh. 90.
Vastaanottoajat klo 11—12 ja 15—16.

Kello- ja Kultatavaraliike,
M. Pellikka, Haapajärvi, Puhelin.
Erikoisuus: Särkym. 'Flexo' kellonlasia

Eläinlääkäri Lauri P. Hyvärinen
Kiuruvesi. Puh 93
Vastaanotto klo 9—12.

J. E. Seppänen, Haapajärvi.
Liha- ja ruokatavaraliike
Suositellaan.

Muoti-Aitta
Suolahti.

Seurahuone, Suolahti. Puh. 31.
Paikkakunnan ainoa I lk. ravintola.
Uudenaikaisia, siistejä matkustajahuoneita suositellaan.

A. A. Suomisen pukimo. Suolahti, Kukkulanmäki. Suositt. aina vaihtuvasta varastostaan: naisten kappoja, „Ritarihansikas" ym. miest. pukuja ja palttoja.

Vuoren Kirjakauppa Kajaani.
Kirja,- Paperi,- Konttori- ja Koulutarpeiden kauppa.
Koru- ja Lelutavaraa. **Suositellaan!**

Kajaanin Lyhyttavara Oy. Kajaani, puh. 258
Alansa edullisin ostopaikka.

A. Kaakinen KELLOSEPÄNLIIKE
Kajaani, puh. 298. SUOSITELLAAN!

J. Koivulehdon Vaatetusliikettä Kajaanissa suositellaan alansa monipuolisimpana liikkeenä paikkakunnalla. Puh. 96.

T:mi J. K. PIIPPONEN Kajaani
SIIRTOMAATAVAROITA, VALJAITA, VERKKOJA.

Hotelli Kajaani Kajaani, Kauppak. 12. Puh. 85.
SUOSITTELEE siistejä huoneitaan ja RUOKASALIA.

JENNY RANTALA KAJAANI, Linnak. 17 Puh. 141.
Hedelmä, Herkku ja Siirtomaatavarakauppa.

Antti Valjus Kajaani, Puh. 191 ja 377
TUKKU ja VÄHITTÄISKAUPPA.

Kahvila

Kainuun Karhu

KAJAANI.

Sinimustien ja kaikkien isänmaallisten kansalaisten viihtyisä oleskelupaikka.

Suositellaan!

Sinimusta teettää painotyönsä

sinimustan hengen elävöittämässä kirjapainossa.

Sinimusta teettää painotyönsä

siellä, missä suoritus on huolellista ja hinnat huokeat.

Sinimusta teettää painotyönsä

UUSIMAAN KIRJAPAINOSSA

PORVOO. Runebergink. 33. PUH. 127.

Helvar, Orion ja Alba

merkkisiä radiokoneita ostatte edullisesti meiltä, myöskin vähittäismaksulla.

Oy. Sähkö-Köri Ab. H:k. Runebergink. 26, Puh. 44050

Huonekaluliike H. M. Parkkonen

Kauppak. 15. P. 1529.

Tyylikkäitä ja kestäviä huonekaluja runsas varasto.
Kotimaisia mattoja halvimpiin hintoihin.

Osakeyhtiö KESKUS

Jyväskylä.

MYYMÄLÄT: Suolahdessa ja Äänekoskella.

Ruokatavarain erikoisliike.

Muistakaa!

ostoksia tehdessänne että monipuolisista varastoistamme saatte hyvän laatutavaran kohtuushintaan.

Pyhäsalmen Osuusliike r. l.

PYHÄSALMI.

Hiedan Höyrysaha Oy.

ORIVESI AS.

Saha- ja Puuseppätehdas.
Valmistaa ovia ja akkunoita.

Salmen Saha Oy. Pyhäsalmi.

OSTAA: Sahatukkia, paperipuita ja kaivospuita.
MYY varastosta: Saha- ja höylätavaraa ja rimoja.

Onni Savisen

Kahvilaa ja **Leipomoa** Orivedellä suositellaan. Puh. 21.

A. V. Lehtomäki

Sekatavarakauppa Pyhäsalmi. Puh. 12.

Toivo Jussilan Sekatavarakauppa Orivesi Hirsilä.

Suosittelee ensiluokk. hyvin lajiteltua tavaravarastoaan.

Varaosia eri automerkkeihin. **Autorenkaita,** Englebert y. m. Koneita ja konetarvikkeita.
ARVO VAARNE, Kone- ja tarvikeliike PORI. Puh. 61.

Pitkäjärven Saha- ja Mylly Orivesi Pitkäjärvi

Nopea ja asiallinen palvelus.
Ensiluokkainen koneisto. - Kunnollinen työ.

Onni Kyrön AUTOKORJAAMO Pori.

Ottaa vastaan autokorjauksia ammattikokemuksella ja sopivilla hinnoilla.

Veljekset Mähösen **Puuseppä- ja Ruumisarkkuliike** Kiuruvesi.

Täydellisin ja ajanmukaisin liike paikkakunnallaan.
Omat ruumisvaunut.

Risto Pälsi PORI.

Satakunnan suosituin urheiluliike.

P. Fr. SAASTAMOINEN

Täydellinen Sekatavarakauppa

Kiuruvesi, puh. 12.

O. Forsmanin Vaatetusliike Pori.

Torin kulmassa, Yrjönkatu 10. 2 kerros.
Runsas valikoima miesten pukuja aina varastossa halvalla. Tilaustyöt huolella ja nopeasti!

Parturiliike **Tampere** Läntinenk. 28. Helsing. Osakepankin talo.

suosittautuu lehden lukijakunnalle.

Hki
Sandelsink.4 as 31
E Lahti

Sinimustien kauppa!

I K L:n karhumerkkisten ja sinimustien tavaroitten jokapäiväisellä käytöllä levitämme aatetta! Tulitikkuja, savukkeita, kahvia 12 mk. 1/4 kg. ja 9 mk. 1/4 kg., lyijykyniä, kynänvarsia, olkaimia, nenäliinoja, laulukirjoja y. m.

I K L:n Kauppa Oy. Mikonkatu 15 A. Puhelin 20306, 26 404.

MYYNTIKIOSKI: Keskuskatu 7 (Mustassa Karhussa.)

Osuusliike ELO r.l.

KIURUVESI
PUH. 13.

Oy. Suolahden Tehtaat

SUOLAHTI.
PUH. 46 ja 25.

Koivufaneria
Fanerisia pakkauslaatikoita
ja -tynnyreitä.
Fanerisia osoitelappuja.

Hinta 2:—

Porvoo 1935, Oy. Uusimaan Kirjapaino.